

Obsah

Predslov vedeckého redaktora	9
Predslov autora.....	11
Úvod.....	14

Prvá časť: ÚVOD DO PRÁVNEHO FEMINIZMU

Úvodné vymedzenie feminizmu v práve- vstup feminizmu do právnej vedy, filozofie a teórie	18
Vývoj a historické medzníky vzniku feministickej právnej vedy	23
Pojem právneho feminizmu	25
Čo je feminizmus.....	27
Čo je právny feminizmus.....	29
Povaha a základné znaky feministickej právnej vedy	33
Gynocentrická pozícia právneho feminizmu – právna veda o ženách a v prospech žien.....	34
Feministické odmietnutie patriarchátu v práve – právny feminizmus ako kritická veda.....	36
Transformačný charakter právneho feminizmu – právny feminizmus ako normatívna veda.....	37
Právny feminizmus ako antisubordinačná právna veda – právna veda, ktorej cieľom je bojovať proti útlaku	40
Kritika neutrality a objektívnosti práva – jazyk a kontextualizmus právneho feminizmu ako odmietnutie abstraktnosti a objektivity	41
Subjektivita ako oporný bod právneho feminizmu – ženské skúsenosti od esencializmu po antiesencializmus	43
Charakter spravodlivosti v právnom feminizme – partikularita, uniplicita a multiplicita	45
Diverzita právneho feminizmu – existencia množstva feministických právnych teórií.....	48

Druhá časť: ZÁKLADNÁ SYSTEMATIKA PRÁVNEHO FEMINIZMU

Základná systematika právneho feminizmu	50
Právny feminizmus v rôznych vlnách feminizmu	51
Prvá vlna feminizmu	52
Druhá vlna feminizmu	57
Tretia vlna feminizmu.....	64
Štvrtá vlna feminizmu (?)	69

Feminizmus podobností a feminizmus rozdielov vo feministickej právnej vede 70

Škálovateľnosť pozícií feminizmu podobností a feminizmu rozdielov – modely rovnosti feministickej právnej filozofie	75
Asimilačná pozícia	75
Liberálna epizodická pozícia	76
Bivalentná pozícia	77
Inkorporacionistická pozícia	78
Transformačná pozícia	79
Intersekciónálna pozícia	81
Eliminačná pozícia	82

Právny feminizmus medzi esencionalizmom a antiesencionalizmom 83

Esencionalizmus vo feministickej právnej filozofii a jeho druhy	87
Prirodzený esencionalizmus	87
Sociálne konštrukčný esencionalizmus	88
Liberálny esencionalizmus	89
Antiesencionalizmus vo feministickej právnej filozofii a jeho námietky proti esencionalizmu	91
Černošský antiesencionalizmus	94
Lesbický antiesencionalizmus	97
Postmoderný antiesencionalizmus	98

Tretia časť: DIVERZITA FEMINIZMU A PRÁVNEHO FEMINIZMU

Liberálny feminizmus 102

Mary Wollstonecraft: vzdelaná žena je pozornejšou dcérou, láskavejšou sestrou, vernejšou manželkou a dobrou občiankou	108
John Stuart Mill a Harriet Taylor: o poddanstve a oslobodení žien	113
Betty Friedan: od problému, ktorý nemal meno až k opatrnej revolúcii	120
Ruth Bader Ginsburg: ženy patria všade tam, kde sa prijímajú rozhodnutia	125
Herma Hill Kay: o liberálnej feministickej transformácii rodinného práva a individualizácii manželov	138
Wendy Webster Williams: tehotenstvo bez osobitného právneho postavenia a osobitných právnych úprav	142

Kultúrny feminizmus 148

Charlotte Perkins Gilman: zdrojom vyspelosti ľudstva je žena matka	152
Carol Gilligan: o ženskej etike starostlivosti a mužskej etike práv	156

Robin West: o patriarchálnej právnej vede a zahrnutí ženských hodnôt do právnej vedy	161
Kenneth L. Karst: o sieti prepojenia ako o zmenenom charaktere ústavného práva.	165
Leslie Bender: o pozitívnej, aktívnej, kontextuálnej a kauzálnej povinnosti starostlivosti v práve civilných deliktov	171
Suzanna Sherry: o analógii medzi republikánskou tradíciou myslenia a ženskou kultúrou v práve a prostredníctvom práva	177
Carrie Menkel-Meadow: o feminizácii právnických profesií	180
Janet Rifkin, Theresa A. Gabaldon, Marjorie Kornhauser, Karen Gross, Judith Areen, Martha Minow a ďalšie predstaviteľky kultúrneho feminizmu v práve: o ďalších aplikáciách Gilliganovej teórie v práve.....	185
Radikálny feminizmus.....	190
Kate Millett: o teórii patriarchálneho útlaku.....	199
Shulamith Firestone: o triednom systéme pohlaví, ktorý odstráni feministická revolúcia	204
Andrea Dworkin: o patriarchálnom sexe ako o verejnej záležitosti.....	208
John Stoltenberg: o otcovskej moci ako moci vlastniť iné ľudské bytosti.....	215
Catherine MacKinnon: o sexuálnom obťažovaní ako o forme diskriminácie na základe pohlavia a o pornografii ako o vrcholnom prejave patriarchálnosti práva.....	219
Christine A. Littleton: od falocentrizmu k prijatiu rozdielnosti žien	228
Socialistický feminizmus	234
Juliet Mitchell: o výrobe, reprodukcii, pohlaví a výchove detí ako o oblastiach patriarchálneho útlaku žien v kapitalizme.....	248
Alison Jaggar: o odcudzení žien v podmienkach patriarchálneho a kapitalistického útlaku žien.....	252
Iris Young: o jednotnej teórii útlaku a o útlaku ženskej práce.....	256
Zillah Eisenstein: od falokratického diskurzu v práve k multiplicitate a diverzite tiel ako východisku rodovej rovnosti	259
Marxistický feminizmus.....	269
August Bebel: o obraze socialistickej ženy.....	272
Clara Zetkin: o ženskej otázke, ktorá je zo svojej podstaty otázkou ekonomickou ..	273
Rosa Luxemburg: o buržoázných ženách ako o parazitoch parazita.....	278
Alexandra Michajlovna Kollontaj: o zrovnoprávnení, ktoré si vyžaduje zmenu povedomia.....	281
Evelyn Reed: o kapitalizme ako o hlavnom nepriateľovi žien.....	288
Margaret Benston: o domácej práci ako o vykorisťovaní žien.....	290
Mariarosa Dalla Costa a Selma James: o domácej práci, ktorá tvorí nadhodnotu	292

K možnostiam marxistickej feministickej právnej filozofie	294
Psychoanalytický feminizmus.....	297
Sigmund Freud: o ženách a koncepte závisť penisu.....	299
Karen Horney a Clara Thompson: o závisť maternice a o závisť penisu ako túžba po zrovnoprávnení s mužmi.....	300
Jacques Lacan: o ceste dieťaťa zo sveta imaginárneho do lingvistického sveta symbolického	301
Luce Irigaray: o autentickej ženskosti, ktorá pramení z ich tela a sexuality	302
Julia Kristeva: o ženách medzi semiotickým a symbolickým jazykom	304
Marie Ashe: o prelome postštrukturalistickej subjektivity do feministickej právnej vedy	305
Julia E. Hanigsberg: o nevyslovených ženských túžbach, ktoré zmenia právo	308
Postmoderný feminizmus.....	311
Judith Butler: o performatívnosti rodov	313
Drucilla Cornell: o dekonštrukcii, Inom, inakosti a otvorenosti práva	317
Carol Smart: o juridogenickom práve, ktoré viac ženám ublíži ako pomôže.....	322
Ann C. Scales: o patriarchálnom práve ako falošnej neutralite, tyranskej objektivite a nesprávnej univerzalite.....	325
Černošský feminizmus	332
Pauli Murray: o paralele medzi rasou a pohlavím v práve.....	339
Kimberlé Williams Crenshaw: od špecifickej skúsenosti afroamerických žien cez redefiníciu diskriminácie až k intersekcionalite rasy a pohlavia.....	345
Patricia J. Williams: od autobiografických príbehov ku kritike práva pre účely inkluzivity diverzity subjektov.....	349
Angela P. Harris: od kritiky rodového esencializmu k viacnásobnému vedomiu vo feministickej právnej vede	351
Mari J. Matsuda: o viacnásobnom vedomí ako právnej metóde v boji proti útlaku.....	353
Lesbický feminizmus	356
Valerie J. Solanas: o spoločnosti, ktorá vznikne vyvraždením mužov	364
Ti-Grace Atkinson: o stratégii a taktikách feministickej revolúcie a mieste lesbizmu v nej	366
Charlotte Bunch: o heterosexuality, ktorá oslabuje ženy a feminizmus.....	369
Adrienne Rich: o vnucujúcej sa heterosexuality, lesbickej existencii a lesbickom kontinue	371
Audre Lorde: o černošskom lesbizme a sesterstve	373
Cheshire Calhoun: o oddelenosti heterosexuality od patriarchálneho útlaku.....	375

Patricia A. Cain: o lesbickej skúsenosti a možnostiach feministickej právnej vedy ju (ne)postihnúť	378
Ruthann Robson: o lesbách, pre ktoré je tu lesbická teória práva.....	380
Pragmatistický feminizmus	383
Niekoľko poznámok ku ženskému príspevku v počiatkoch rozvoja pragmatizmu...	384
Joan Williams: dôvod prečo je etika pragmatizmu vhodná pre feminizmus a o probléme ideálneho zamestnanca.....	385
Margaret Jane Radin: pragmatistický feminizmus ponúka návod na riešenie dilem dvojitého ohraničenia.....	388
Ekofeminizmus	391
Prírodný ekofeminizmus: Gyn/Ekológia Mary Daly a Susan Griffin	397
Spirituálny ekofeminizmus: Starhawk a Carol P. Christ a koncept novej podoby sveta podľa obrazu Bohyne.....	406
Transformatívny ekofeminizmus: podoba ekofeministickej etiky starostlivosti od Karen Warren.....	414
Socialistický ekofeminizmus: kapitalizmus je pre ženy a prírodu neudržateľným ekonomickým systémom	417
Vegetariánsky a vegánsky ekofeminizmus: zahrnutie útlaku zvierat do (eko)feministických analýz.....	419
Anarchofeminizmus	429
Žena ako (ne)integrálna súčasť anarchizmu na prelome 19. a 20. storočia.....	439
Louise Michel a Nathalie Lemel: o anarchofeministkách na parížskych barikádach a ženách Parížskej komúny.....	446
Charlotte Wilson: o anarchistickej socializme/komunizme, ktorý oslobodí ženu ..	450
Lucy Parsons: o žene utlačanej kapitalizmom a jej oslobodení revolúciou robotníckeho hnutia	454
Emma Goldman: o jedinej skutočnej láske, z ktorej povstáva skutočne slobodná žena.....	458
Voltairine de Cleyre: o manželstve ako o otroctve ženy a o žene ako otrokovi.....	466
Peggy Kornegger: o sprostredkovaní existencii žien a anarchistoch bez existencie.....	477
Stacy/Sally Darity: o boji proti rodovo podmienenému útlaku, ktorý je bojom proti mocenskej podobe spoločnosti a bojom za rodové sebaurčenie	479
Postoj anarchofeminizmu k právu.....	483
Záver.....	490
Zoznam použitej literatúry	497